

Gode bygg for et godt samfunn

Erfaringer med markedstilsyn for produkter underlagt nasjonale norske bestemmelser

Hanne Prestmo, Direktoratet for byggkvalitet

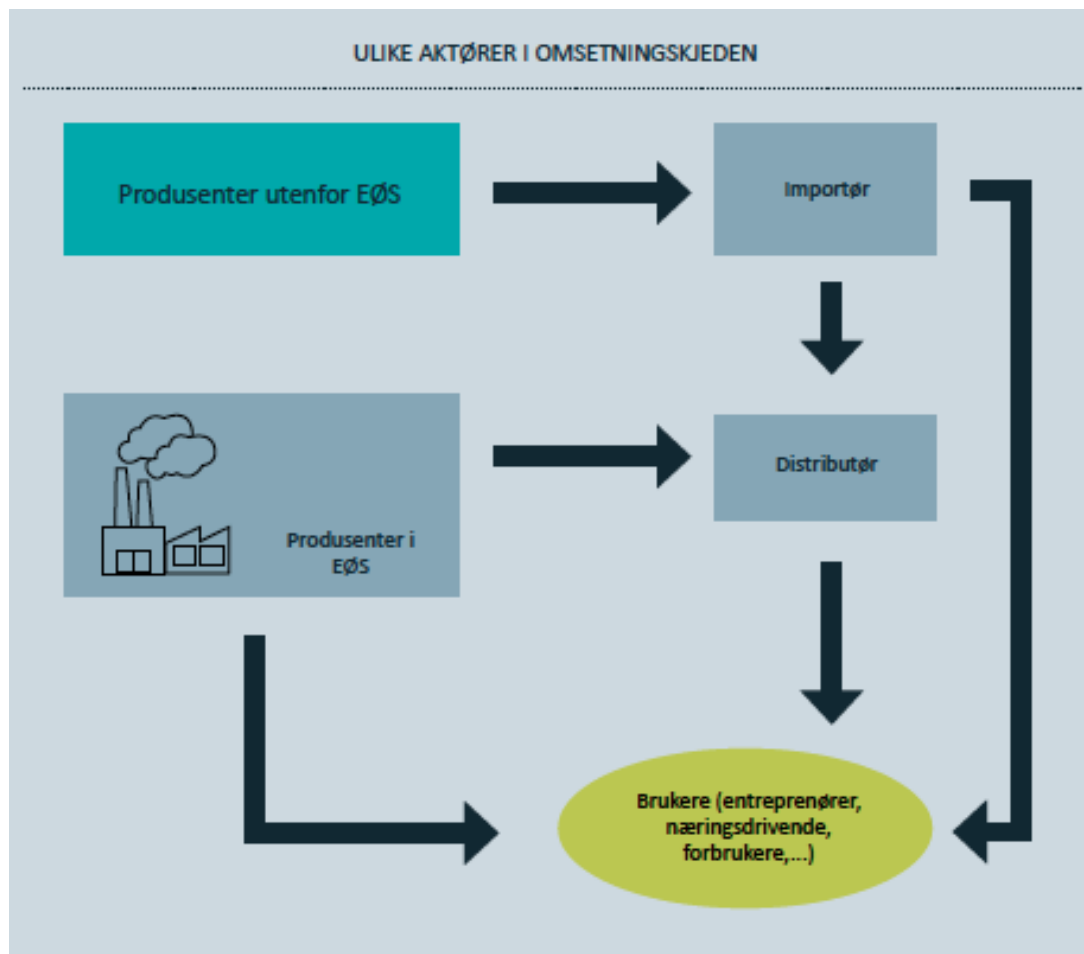
30.09.17 Nordisk Vannskadeseminar

Direktoratet for byggkvalitet

- Markedstilsynsmyndighet for produkter til byggverk i Norge
  1. Reaktivt tilsyn – basert på tips vi mottar fra bransjen
  2. Proaktivt tilsyn – risikobasert tilsyn hvor direktoratet bestemmer årlig hvilke produkter og hvilke aktører som skal kontrolleres

Markedsaktører

Skillet mellom omsetning og bruk

Produsentene skal dokumentere egenskaper til produktet

Aktørene i byggesaken skal vurdere om produktet kan brukes i et byggverk

Sjekklistene for produktdokumentasjon

PRODOK20

PRODOK20 gir informasjon til kommuner om dokumentasjon av 20 byggevarer. Ved å svare på en rekke spørsmål får kommunen svar på hva som kreves av dokumentasjon og hva som eventuelt mangler av dokumentasjon ved tilsyn.

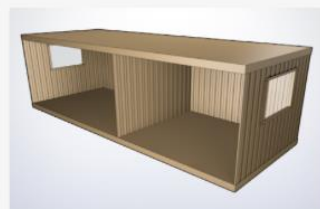
Baderomsmoduler

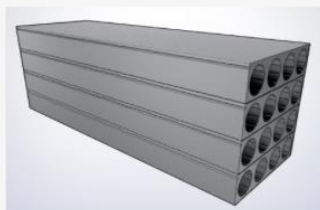
Brannsikre fugemasser

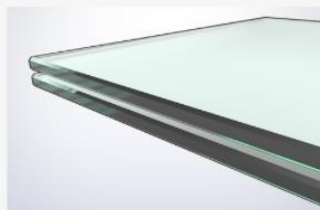
Byggmoduler i stål

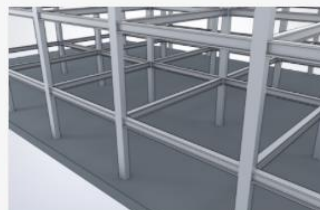
Byggmoduler i tre

Hulldekelementer

Laminert glass

Prefabrikkerte stålkonstruksjoner

Påhengsfasader

<http://produktdokumentasjon.dibk.no>

Faser i tilsynsarbeidet

1. Kartleggingsfasen

- Risikovurderinger
- Markedsanalyser

2. Undersøkelsesfasen

- Anmodninger om dokumentasjon
- Tester av produkter

3. Reaksjons- og sanksjonsfasen

- Ved avdekking av ulovlige forhold

Ulike typer tilsynskampanjer

1. Dokumenttilsyn

- Produktdokumentasjon
  - CE-merking/Declaration of performance
  - Annen produktdokumentasjon
  - Monteringsanvisninger/bruksanvisninger

2. Testing av produktenes egenskaper

- Undersøker at egenskapene til produktene er tilsvarende som det som står i dokumentasjonen

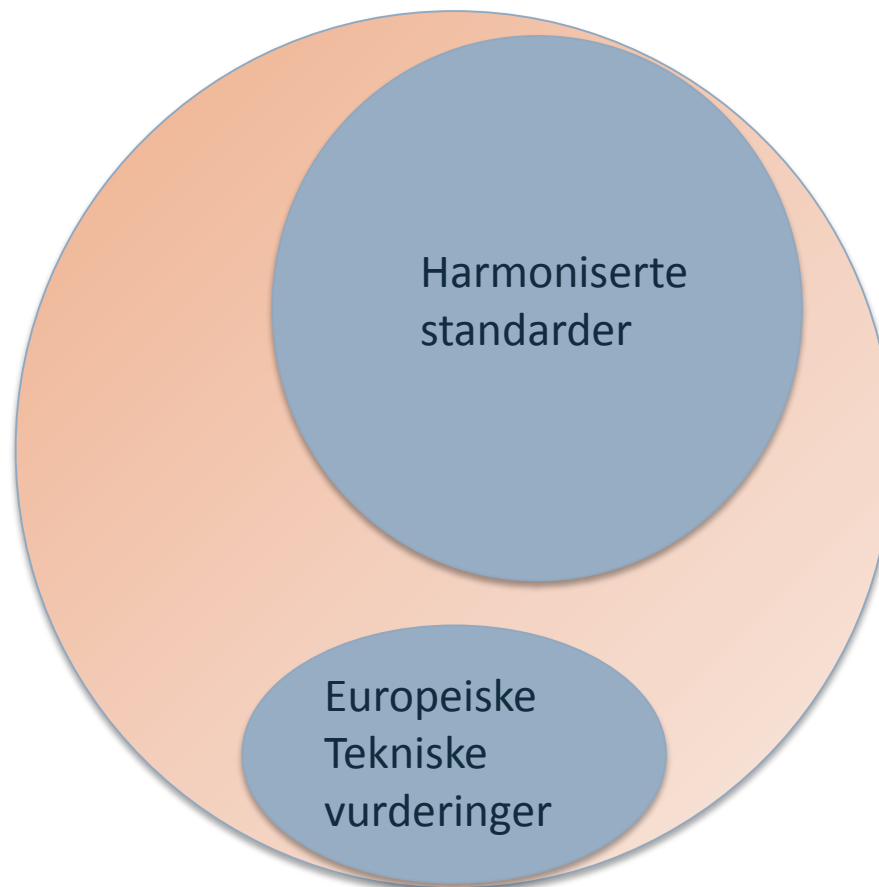
Tilsynskampanjer på våtromsprodukter

- Våtromsplater i 2014 (tester og dokumentasjonstilsyn)
- Fugeskum i 2015 (dokumentasjonstilsyn)
- Tappearmaturer i 2016-17 (dokumentasjonstilsyn)
- Baderomsmoduler i 2016-17
(markedsanalyse/dokumentasjonstilsyn)
- Dusjvegger i 2017 (dokumentasjonstilsyn)

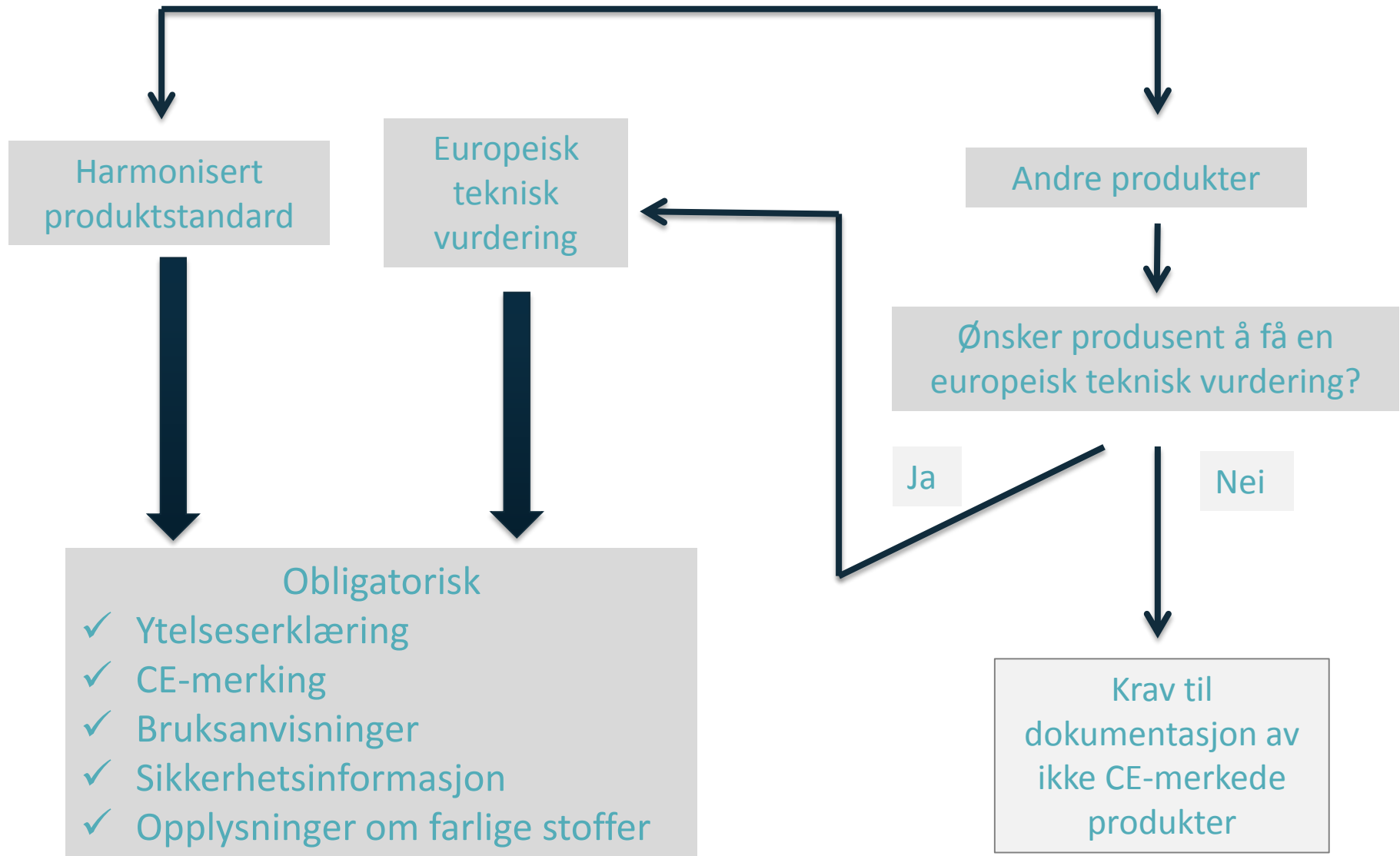

Nasjonale krav til dokumentasjon av varer som ikke er CE-merket

Byggevarer:

Europeisk eller nasjonalt regelverk?

Tilsynskampanjer på våtromsprodukter

- Våtromsplater - Ikke harmonisert standard (ETAG 022)
- Fugeskum– harmonisert standard (EN 15651-1:2012)
- Tappearmaturer – harmonisert standard og krav til utlekkingsstest
- Baderomsmoduler – ikke harmonisert standard (EAD, ETAG og prøvingsmetoder)
- Dusjvegger– harmonisert standard (EN 14428:2004)

Kort om tilsynet på våtromsplater

- Kampanje i 2013
- Valgt ut på bakgrunn av en bekymringsmelding
- Direktoratet testet ca. 10 plater
- De fleste platene bestod testene uten merknader, noe oppfølging i forhold til en av platene

Kort om tilsynet på baderomsmoduler og tappearmaturer

– Baderomsmoduler

- Valgt ut på bakgrunn av tips og kommunikasjon med ulike fagmiljøer i Norge
- Det er gjort en vurdering av markedet og om leverandørene har tilstrekkelig produktdokumentasjon

– Tappearmaturer

- Valgt ut etter direktoratet mottok flere tips om manglende dokumentasjon på markedet
- Har sendt ut anmodninger om dokumentasjon for utlekking av farlige stoffer og mekanisk egenskaper

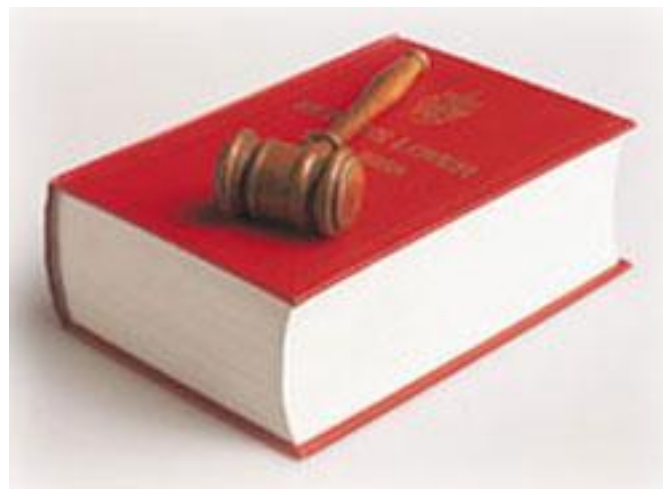
– Dette er pågående tilsynskampanjer

Erfaringer fra tilsynet generelt

- Noen bransjer har hatt lav kunnskap om regelverkets krav ved igangsettelse av tilsynstiltak
- De fleste virksomhetene samarbeider godt med oss om tilsyn
- De fleste virksomhetene har ønske om å etterleve regelverket når de blir klar over kravene
- De fleste tilsyn ender med at produktdokumentasjon er kommet på plass.
- Tilsynsformen hvor vi ser på en stor del av en bransje gir økt bevissthet om regelverket, og også en økning av antall reaktive tips til direktoratet i etterkant

Markedstilsyn - sanksjonsmuligheter

- Pålegg om å stanse markedsføring, omsetning og bruk av produktet
- Pålegg om tilbakekalling av produkt
- Tvangsmulkt
- Overtredelsesgebyr

Nettsidene til direktoratet – dibk.no

Du er her: Forside / Produkter til byggverk / Byggevareinfo

Produsent, importør eller distributør av byggevarer?

På byggevareinfo.no finner du informasjon om hvordan byggevarer skal dokumenteres og hvorfor det er krav om dokumentasjon.

Publisert 15. september 2016

 <h3>Søk etter gjeldende standarder</h3> <p>I standardene finner du om en byggevare er dekket av en harmonisert produktstandard.</p> <p>Finnes det en harmonisert produktstandard for en byggevare, må den CE-merkes.</p>	 <h3>Søk etter vurderingssystemer</h3> <p>Finn system for vurdering og verifikasjon av byggevarers egenskaper som gjelder for byggevaregruppen.</p> <p>Les gjerne mer om vurdering og verifikasjon før du søker i denne databasen.</p>	 <h3>Spørsmål og svar om produktdokumentasjon</h3> <p>Søk i databasen etter spørsmål og svar.</p> <p>Finner du ikke svar på ditt spørsmål kan du sende oss spørsmål på epost.</p>	 <h3>Go to english site</h3> <p>byggevareinfo is also available in english.</p>
--	---	--	--

www.dibk.no

Følg oss på:

